

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Евелина Димитрова Стоева – Димитрова,

Юридически факултет на Софийския университет „Св. Климент
Охридски“

член на научното жури по обявения в ДВ (бр. 96 от 17.11.23 г.) конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, по професионално направление 3.6. Право (Финансово и данъчно право)

I. Данни за конкурса и за изпълнението на наукометничните показатели

Със заповед № РД-38-630/29.11.2023 г. на ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ (СУ) съм определена за член на научното жури за провеждане на конкурса за заемане на академичната длъжност *професор* в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, по професионалното направление 3.6. Право (Финансово и данъчно право), обявен за нуждите на Юридическия факултет на СУ в ДВ, бр. 96 от 17.11. 2023 г.

В качеството си на член на научното жури по провеждането на посочения конкурс представям становище относно изпълнението на материалноправните изисквания за заемане на академичната длъжност *професор* в професионално направление 3.6 Право (Финансово и данъчно право) на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ от единствения участник в конкурса - ***д-р Атанас Огнянов Симеонов***, заемащ в момента академичната длъжност ***доцент по финансово и данъчно право*** към

Катедра „Административноправни науки“ на Юридическия факултет на СУ.

От представените за участие в конкурса документи е видно, че доц. д-р Атанас Симеонов е изпълнил условията за заемане на академичната длъжност „професор“ по чл. 115 и 122, ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, както следва:

(1) притежава образователната и научна степен *доктор* по право (диплома № 32522/21.7.2008 г.);

(2) заемал е академичната длъжност *доцент* в Юридическия факултет на СУ не по-малко от две години (целият академичен стаж на доц. Симеонов е на преподавател в Юридическия факултет на СУ като: асистент-от 1999 г. до 2003 г.; старши асистент-от 2003 г. до 2008 г.; главен асистент-от 2008 г. до 2014 г. и десет години като доцент– от 2014 г. до момента);

(3) представен е публикуван монографичен труд – *„Издаване на решения по прилагане на митническото законодателство на Европейския съюз“*, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2023, 453 стр., ISBN:978-954- 07-5697-4;

(4) представени за участие в конкурса са и десет други оригинални публикации (студии и статии), които не повтарят представени в конкурса за академичната длъжност *доцент* научни публикации, както следва:

4.1. *«Балансът между правата и задълженията на пасивните субекти в данъчните правоотношения»*, публикувана в *«За ценностите в правото»*, "Нов български университет", 2020 г., с.169-175, ISBN:978-619-233-118-4;

4.2. *«Митнически нарушения и наказания в законодателната рамка на Европейския съюз»*, публикувана в *«50 години ЗАНН – история,*

традиции, бъдеще, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2020, с. 74-83, ISBN:978-954-07-4975-4;

4.3. *«Предложения de lege ferenda за оптимизиране на приходите в бюджета на БНТ и БНР»*, публикувана в «Медиите в България: 30 години по-късно, "Нов български университет" 2020, с. 237-248, ISBN:978-619-233-143-6;

4.4. *«Относно Конституционно дело № 14 от 2019 г.»*, публикувана в списание «Съвременно право» – София: Сиби, брой: 1, 2022, стр. 52-59, ISSN (print):0861-18-15;

4.5. *«Обезсилване на благоприятни решения, издавани от митническите органи по реда на Митническия кодекс на Съюза»*, публикувана в списание «Съвременно право» – София: Сиби, ISSN 0861-1815 , брой: 3, 2022, стр. 7-22, ISSN (print):0861-18-15;

4.6. *«Отмяна и изменение на решения издадени без предварително заявление по реда на Митническия кодекс на Съюза»*, публикувана в списание „Норма“, брой: 1, 2023, стр. 1-10, Издателство „Сиела“, ISSN (online): 1314-5118;

4.7. *«Отмяна и изменение на благоприятни решения по реда на Митническия кодекс на Съюза»*, публикувана в списание „Норма“, брой: 4, 2023, стр. 1-13, Издателство „Сиела“, ISSN (online): 1314-5118;

4.8. *«По някои въпроси относно отклонението от данъчното облагане по смисъла на чл. 16 от Закона за корпоративното подоходно облагане или скритото разпределение на печалбата по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане»*, публикувана в списание „Норма“, брой: 9, 2023, стр. 1-13, Издателство „Сиела“, ISSN (online): 1314-5118;

4.9. *«Митническо сътрудничество в рамките на всеобхватно икономическо и търговско споразумение между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна»*,

публикувана във «Върховенство на правото – актуални проблеми, "Нов български университет", 2021, с. 64-87, ISBN: 978-619-233-199-3;

4.10. *«Решения, относящи се до обвързваща информация, издавани по реда на Митническият кодекс на Съюза»*, публикувана в Law Journal of New Bulgarian University (Юридическо списание на НБУ), брой: 1, 2023 г., ISSN (online): 1314-5797.

(5) надхвърлени са минималните национални изисквания и допълнителните изисквания на СУ за заемане на академичната длъжност *професор* по групи показатели А, В, Г, Д, Е съгласно Таблица 1 на ППЗРАСРБ - 550 наукометрични точки от 450 изискуеми точки, разпределени както следва:

5.1. Показатели от група А (*50 от 50 изискуеми наукометрични точки*) - защитен дисертационен труд на тема „Митническо задължение“;

5.2. Показатели от група В (*100 от 100 изискуеми наукометрични точки*) – представен за участие в конкурса рецензиран, с научна редакция, монографичен труд (ISBN 978-954-07-5697-4), който съдържа пълно и всестранно научно изследване на основен за финансовото (митническото) право институт - решенията на митнически органи по прилагане на митническото законодателство на ЕС, издадени по подадено заявление от заинтересовано лице. Трудът е оригинално научно съчинение, което не повтаря и не обобщава съществуващо знание в областта на финансовото (митническото) право, съдържа разгърнато съдържание, богата библиография на български и на английски език и позовавания в текста на други научни трудове. Обемът на научното изследване значително надхвърля минималните наукометрични изисквания по този показател.

5.3. Показатели от група Г (*110 от 100 изискуеми наукометрични точки*) – публикувани 2 студии и 8 статии в списания с научно

рецензиране и в редактирани колективни томове след придобиване на академичната длъжност *доцент*;

5.4. Показатели от група Д (*190 от 100 изискуеми наукометрични точки*) – 19 цитирания в научни издания, вписани в националния референтен списък на НАЦИД;

5.5. Показатели от група Е (*100 от 100 изискуеми наукометрични точки*) – доц. Симеонов е ръководител на международен проект, финансиран по фонд «Научни изследвания» на СУ «Св. Климент Охридски» (договор № 156 от 12.04.2016), на тема «Предизвикателства пред финансовото управление и контрол на средствата от ЕС» и е автор на три учебни помагала за подготовка на студентите от специалност «Право» по учебните дисциплини «Финансово право» и «Данъчно право».

(6) не е доказано плагиатство по отношение на представените за участие в конкурса научни публикации;

(7) преподавателската, учебната, практическата и обществената дейност на доц. Симеонов го представят като уважаван и високо ценен преподавател по финансово и митническо право, който се ползва с безспорен авторитет сред студентите в двете специалности на Юридическия факултет на СУ – «Право» и «Международни отношения», на които той води лекции по учебните дисциплини: «Митническо право» (включена в учебния план на специалност «Право»); «Основи на финансовото право» (включена в учебния план на специалност «Международни отношения» по разработена от доц. Симеонов учебна програма, послужила като модел и на други систематични курсове); «Международни икономически организации» (включена в учебния план на специалност «Международни отношения» и Магистърска програма «Международни бизнес отношения»); от настоящата академична година -

и по финансово право в ЮФ, специалност «Право». Доц. Симеонов води лекции и в Стопанския факултет на СУ по учебната дисциплина «Основи на финансовото и данъчното право». Изготвил е учебната програма и води лекциите по учебната дисциплина «Финансов контрол върху публичните средства» в докторантското училище на Юридическия факултет на СУ. Участва в организацията и подпомага подготовката на докторантите в ЮФ на СУ като научен ръководител и като член на катедрата по Административноправни науки на факултета.

Заслужено обществено признание за качествата си на ангажиран учен, с дългогодишен опит като експерт в областта на финансовото и данъчното право, доц. Симеонов получава и във връзка с преподаването в практическа среда пред представители на съдийската колегия (в лектории и практически семинари на ВАС); като лектор в Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“; като лектор в курсове, организирани от Агенция Митници; като обучаващ на служителите в Държавната агенция национална сигурност. Неоспоримият си академичен капацитет доц. Симеонов обогатява с практически си умения на адвокат с дългогодишна практика в материята на административното, финансовото, митническото, гражданското и данъчното право.

II. Научни приноси в публикационната дейност на доц. Симеонов

Рецензираните научни публикации на доц д-р Атанас Симеонов са посветени на правна проблематика, която не е изследвана в българската доктрина, а с оглед на обстоятелството, че обект на правнодогматичния анализ (особено в монографичния труд, с който той участва в конкурса) са нови юридически актове и институти на митническото право на ЕС, и в чуждестранната литература. Основните научни интереси на доц. Симеонов в активната му изследователска дейност са в областта на митническото

право (освен монографичният труд на въпроси в материята на митническото право са посветени и съществената част от представените за участие в конкурса статии и студии, както и голяма част от останалите му научни съчинения). Този последователен и задълбочен научен интерес, както и качествата на доц. Симеонов на утвърден изследовател са намерили отражение в публикуваните в тази област на научното познание три монографии, над двадесет студии и статии. Научните интереси на доц. Симеонов в изследователски план обхващат и въпросите на принципите, организацията и управлението на системата на публичните финанси, структурата и правомощията на финансовите органи (митнически, данъчни, на публичното изпълнение и пр.), обхващат въпроси в материята на финансовия контрол и на данъчното право.

1. Характеристика на представения в конкурса монографичен труд

Изследването е в обем от 454 страници (въведение, четири глави, заключение и библиография, включваща 96 библиографски източника на кирилица и 24 - на английски език). Направени са 106 подлинийни бележки. Фокусът на изследването е върху общия ред (единната нормативна уредба на правото на ЕС) за издаване на индивидуални административни актове (решения) от митническите органи на държавите членки. Изследвани са новите измерения на положителната интеграция (правнозадължителните актове) за създаване на комплексен административен капацитет с цел преодоляване на пречките пред свободното движение на стоки в рамките на митническия съюз на ЕС. Както правилно отбелязва авторът, бързият стокообмен е несъвместим с тежките и тромави митнически процедури и диференцирания ред за издаване на актовете от митническите органи на държавите членки, които поради различната национална нормативна уредба нерядко си

противоречат и имат ограничено териториално действие. Спазването на митнически формалности пред различни национални митнически органи е пречка, която трябва да бъде преодоляна по начин, който да осигури максимално ефективен и своевременен достъп на стоките до всички територии, изграждащи единния пазар (за което унифицирането на процедурите е от основно значение). Това обаче не означава опростяване на системата по начин, който да доведе до намаляване ефективността на митническия контрол, напротив, това предполага неговото засилване с оглед защита на потребителите и сериозно осъвременяване на действащата техническа система. Липсата на единна система, която да гарантира висока степен на контрол спрямо въвежданите на територията на ЕС стоки, особено по отношение на стоките, поставени под режим „транзит“, е предпоставка за извършването на митнически нарушения.

Доц Симеонов умело използва историческия и правнодогматическия метод на научно изследване. В сравнителен план е разгледан процеса по изграждане на единната електронна система, която гарантира незабавен достъп до информация, спрямо забавения документооборот в административната практика на отделните митнически администрации на държавите членки преди влизане в сила на действащия Митнически кодекс на Съюза през 2013 г. Въвеждането на системата е предпоставка за изграждането и на системата от административни органи на обща митническа администрация на ЕС, което е разпознато от автора като правилната посока на развитие на митническия съюз на ЕС.

2. *Научните приноси в рецензирания монографичен труд са съществени.* Някои от по-значимите, доколкото подробно споменаване на всички в рамките на настоящото становище е невъзможно, са:

2.1. Предложението за изменение в легално определение на понятието «стока» (§1, т. 14 ДР ЗМ) в смисъла на всички видове движими

вещи, пренасяни през границата на ЕС, включително по тръбопроводи и електропроводи, както и превозни средства, пътнически багажи и други пратки, заслужава да бъде подкрепено.

2.2. Критиката на практиката за въвеждане на нова обща уредба по издаване на индивидуални административни актове от митническите органи на държавите членки като направена без преди това да бъде анализирана в дълбочина националната им правна уредба, е основателна и обоснована.

2.3. На специално основание следва да се отбележи предложението за изграждане на обща митническа администрация на ЕС, мотивирано с бюджетни съображения (приходът от мита е собствен източник на средства в бюджета на ЕС, което изисква изграждане на специализирана администрация в рамките на ЕС, която самостоятелно да администрира този вид бюджетен приход).

2.4. Предложението за хармонизиране на структурно и функционално ниво на митническите администрации на отделните държави членки до степен на унифициране също е подкрепено с необходимия анализ.

2.5. С приносен характер е изясняването на основни понятия на МКС в системата на специализираната лексика.

2.6. На собствено основание като принос могат да бъдат споменати предложенията *de lege ferenda* за изменения както в националното митническо законодателство, така и в митническото законодателство на ЕС.

3. От останалите представени в конкурса научни публикации, които също съдържат оригинални научни приноси по изследваните в тях теми, бих искала да отбележа специално статиите: «По някои въпроси относно отклонението от данъчното облагане по смисъла на чл.

16 от Закона за корпоративното подоходно облагане или скритото разпределение на печалбата по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане», «Балансът между правата и задълженията на пасивните субекти в данъчните правоотношения» и «Относно Конституционно дело № 14 от 2019 г.», които представят качествата на доц. Симеонов като задълбочен изследовател и в материята на данъчноправните институти.

III. Друга професионална (административна) дейност

От ноември 2023 г. доц д-р Атанас Симеонов е избран за заместник ректор на СУ с ресор, пряко свързан с неговите академични и изследователски качества – стопанско управление и финанси.

В последния мандат на Общото събрание на Юридическия факултет на СУ доц. Симеонов беше избран и за заместник председател на Общото събрание на ЮФ на СУ.

IV. Заключение

Доц. д-р Атанас Огнянов Симеонов изгражда авторитета си на уважаван учен, изследовател и преподавател в областта на финансовото, митническото и данъчното право последователно и настойчиво през годините на научноизследователската и преподавателката си дейност като член на академичния състав на Юридическия факултет на СУ. Научните му изследвания са посветени на значими за финансовото и данъчното право проблеми и имат сериозен принос за развитието на правната наука и за правоприлагането. Заслужава да бъдат отбелязани способността му за всеобхватно изследване и формулиране на оригинални изследователски тези, неговата академична всеоedayност, колегиалност и ангажираността му към университетските дела.

С основание от всичко изложено по-горе смятам, че доц д-р Атанас Симеонов отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност *професор* на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на правилника за неговото прилагане и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”, поради което убедено препоръчвам на научното жури и на Факултетния съвет на Юридическия факултет на СУ «Св. Климент Охридски» да изберат *доц д-р Атанас Огнянов Симеонов* на длъжността *професор* по професионално направление 3.6 Право (Финансово и данъчно право).

София, 01.03.2024 г.

Евелина Димитрова